

אמר וישלנה עד ארץ ינוענה עד עפר א"ר יוחנן
 עכרוא משלמה למשיח שנא' חרמסנה רגלי עמי פעמו
 דלים מה כתיב אחריו והוכן כחסד כסאובי עכ"ל . אל
 מה הלשון אומר עכרוא משלמה למשיח מהו פיו משלמה
 ועוד ל"ל מהו הראיה שהביאו מפ' חרמסנה רגל דלכאור'
 און כו שום רמו על עכרוא ועל הפ' ו"ל מהו הכפל
 רגל רגלי עמי והיה די שיאמר חרמסנה רגלי עמי :

והנה

ולדרוש מדוע זכה הקנא הקדוש רבי מאיר
 כעל הנס ויע"א שיהיו נודדים לו נודדים ונדכות דהיינו
 לרקות על שמו ולא ע"ש תנא אחר דיש גדולים ממנו
 קבוצים בעה"ק טכ"ת דהיינו ר' עקיבא שהיה רבוור'
 יוחנן בן זכאי שהיה רבו דרבו ולא מניט בשום מקום
 שנודדים נודדים ע"ש ואם נאמר משום דכל הנודד
 כשמו זוכה שיעשה לו ניסים ונפלאות גם זה לרין
 להבינו מדוע זכה לכל הכבוד הזה יותר מכל התנאים :
עוד ל"ל מאיר דאוי' כירוש' דמס' בלחים וז"ל רבי
 מאיר אידמך כאסיא אמר אמריו לבני
 ארעא דישאל הא משיחון דירכין אפי"ה א"ל יחבו
 ערסו על כופ ימא דכתיב כי הוא על ימוס וסרה ע"כ
 ובאמת וזכוי שק' בינך קרא עלמו משיח ומה שיוכות
 יש לו עם המשיח :

אמנם

אפי"ל כהק' מאיר דאוי' כולקוט ושעיה
 לעת"ל בשעת גדולתם של ישראל באים
 שרי או"ה לפני הקב"ה וטוענין מה נשקנו חלו מאלו
 מה אלו עע"ז וכו' מה אלו ש"ד וכו' עה אלו מגלים
 עריות וכו' באותה שעה אומר הקב"ה למיכאל החור
 להס תשו' מיד משתתק ואינו מנא תשו' שנא' ומיד
 ועמוד שרכס ואין עמידה אלא שתיקה ש"ל וכפתחו
 עמרו ולא ענו עוד ואזי אומר הקב"ה למיכאל מיכאל
 נשתתקת איני מדבר בערס בזכות הדרקה שעושים
 וע"ז הם נגאלים הפ"ד איני מדבר בדרקה רב להושיע
 עכ"ל :

וי"ל

מדוע משתתק המלאך מיכאל ולא השיב מה
 שהשיב הקב"ה וכי נעלם ממנו דבר זה
 או מלתא זטרתי היא כעיניו מלות הדרקה ומה
 זו שתיקה . ועוד ק"ט בתשו' של הקב"ה דבזכות
 סלק' הם נגאלים ואפי' שיש להם ע"ז נ"ע וש"ד
 דאעו או"ה אינם עושים לרקה והרי עינינו הרואות דהן
 כעון גם הם עושים לרקות ומדוע אין להם פה לשרי
 או"ה להשיב דבר זה :

ובכר

ראיתי להריב תנא דאורייתא כס"ה פ"ד
 שעמד ע"ז ותוי' כטוב טעם ודעה כהק'
 טענת עורנוס' הרשע את רע"ק חס הקב"ה אזהב
 חק העניינס מפני מה אינו מפרנסן אמשול לך משל
 וכו' וא"כ איה"ע דהס נק' עבדים הדרקה שעושים
 הוא חטאת כרס ישראל שנק' בניס לרקה שעושים יש
 לה שבר וכשכילה נגאלים ויבא משיח לרקנו :

ואולם

יש להקשות על חו' זה מההיא דגרסי'
 כקידושין הל' תניא ר' יאודה אומר כומן
 שישאל עושים רלונו של מקום קרוים בניס וכומן
 שאין עושים רלונו ש"מ קרוים עבדים ר' מאיר אומר
בין כך וכך קרוים בניס שנא' בניס סכלים ואומר
 בניס משחיתים מאי ואומר וכ"ת כשאר עבירות אבל
 כג' עבירות לא לו"א ואומ' בניס משחיתים וכו' וא"כ
 הא קינח לר"מ אלא לסכרת ב"י עדין נשאר טענת
 או"ה כמקומה ואין להשיב בזכות הדרקה דביון דעברו
 על ב' עבירות קרוים עבדים וכשנק' עבדים אין הדרקה

ורגע

נחשב' לכלום :
 אדבר במא' זה מה ש"ל דמה יענה ר"י
 לכל אלו הקראי דקראס הכתוב כניס אפי'
 שאינם עושים רש"מ וכעת לא ראיתי מי שנגש כזה .
 ולעדר' דאפי"ל שהדברים מנועיין למאי דגרסי' בניטין
 דמ"ד על דומיא דב' כריווח דדני חדא הכותב נכסיו
 לב' עבדיו דקנו ומשחרין ול"ו וחניא אודך האומר
 כל נכסו נחויס לפ' ופי' עבדי אף עלמס לא קנו והי'
 ר"א שאני חס דקארי ליה עבדי א"ל רפרס לר"א
 ודילמא עבדי עבדי שהיה כבר מי לא חן הכותב כל
 נכסיו לעבדו ילא לחיות וכו' ואמאי וסא קא קארי
 ליה עבדי אלא עבדי שהיה כבר ס"נ עבדי שהיה
 כבר ע"כ :

נמ"ל

מהך סוגיא דמאי לחין דיכודים של הארון
 לומר דמאי דקארי ליה עבד כוונתו עבד
 שסיה כבר ולא עתה . וא"כ יתכן דבהך פלוגתא הוא
 דפלוגי ר"מ יר"י ומשמעות דורשין איכא כיטיוהו דר"י
 סבר דקרא דכתיב בניס סכלים וכן בניס משחיתים
 פי' הוא בניס שהיו כבר נעשו סכלים וכן נעשו משחיתים
 אבל עתה אינס נק' בניס כיון שאינם עושים רש"מ
 אבל ר"מ ס"ל דבניס דקארי להו הכותב הוא בניס
 דהשתא כפשטיה ושמעין דנק' בניס אפילו שאינם
 עושים רש"מ :

ומצאתי

דיש שורש וענף לזה הפי' שפי' דכרבי
 החרגוס שתי' כפ' בניס משחיתים
 וז"ל איתאמר להון בניס חכיבים וחכילו אורחותהון
 ע"כ הרי מפורש יולא שמפרש הכתוב כרפרי' כענוותין
 לדעת ר"י דהיינו דאיתאמר להון בניס חכיבים בניס
 שהיו כבר והשתא חכילו אורחותיהון וזה ברור :

ולענין

הלכה יודע דאין הלכה כר"מ ובפרט כאן
 דקי"ל ר"מ ור"י הלכה כר"י . האמנם הנה
 אנכי ולחתי לידון בדבר חדש ריש חילוק בין דוני אדם
 לדוני שמים והוא דע"כ לא קאמרו רבנן דאין הלכה
 כר"מ אלא לגבי כ"ד של מטה אבל לא לגבי כ"ד של
 מעלה קב"ה כ"י והיינו טעמא דכל הטעם שלא
 פסקו ההלכה כר"מ היינו כמ"ש בנמ' גלוי ויודע
 לפנינו מה שאמר והיה העולם שאין כדורו של ר"מ כמותו
 ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו מפני שלא ירדו
 חכמים לסוף דעתו א"כ זה הטעם לא שייך לגבי
 קב"ה דלפניו נגלו כל תעלומות סתרי כל חי ואין דבר
 נעלם ממנו :

שוב

אחר החיפוש מלחתי להרשב"א ז"ל בתשו'
 סי' קל"ד וסי' רמ"כ שכתב דאע"ג דקי"ל
 ר"מ ור"י הלכה כר"י הכא כענין זה ההלכה הוא
 כר"מ והט' הואיל דדיוקי קראי כוותיה דר"מ עכ"ל .
 ולעדר' לומר דאפשר מט' אחר לומר דהכא ההלכה
 כוותיה דר"מ הואיל ושקלו וטרו אליביה דר"מ שאמרו
 מאי ואומר וכו' והיכא דשקלו וטרו אליביה הלכתא
 כוותיה כנודע :

וא"כ

יתכן דזה היה טעמו של המלאך מיכאל
 דשתק ולא השיב לשרי או"ה שיש בהם
 חנשים שעו' לרקה יען שטענתם היחה מה אלו וכו'
 חף אלו וכו' נמלא שאינם עושים רש"מ ובכן אינם
 נקראי בניס ולא ניתן להם מלות הדרקה והיינו דמיכאל
 ס"ל דההלכה הוא כר"י ואין הלכה כר"מ . אי לואת
 כה הקב"ה וא"ל מיכאל נשתתקת אינו מדבר בערס
 בזכות הדרקה שעושים וכו' והיינו שאינו יכול לפסוק
 קהלכס כר"מ ובפרט שכבר כתב בן הרשב"א ז"ל
 ואפי'

ואפי' שאינם עושים רש"מ נק' כנים ושייכי כהו מלות
הלדקס :

אמור מעתה והו הטעם שנהגו כל ישראל היו
ככל תפלות ישראל להיוחס נוריים נדרים
והכחות דיינו לדקות לשם התנא הקדוש רמב"ה הויע"א
וקצבו קופה ככל עיר ועיר מדינה ומדינה והיינו
טעמא כיון דכל קיום מלות הלדקה תלויה ברעת
ר"מ רס"ל ראפי' כשאינם עושים רלוטו ש"מ קרויים
כנים ועי' מתקיים הלדקה לה כן לרעת ר"י רס"ל
רק' עכרים אין הלדקה נחשבת לבלוט ואדרבא
מגרעות נתן אי לואח נוריים נדבות על שמור"ל אטו
נותנים זאת הלדקה על רעתו שהוא סוכר ראפי' כשאין
עושים רש"מ נק' כנים וכוה יש שכר טוב לפעולתם
באופן דהיסוד מוסר של מעשה הלדקה הוא רמב"ה
ויע"א :

וזהו הטעם שזכה להיות כעל הנס ועושה נפלאות
גדולות וה"ע כזכות מה שלימד זכות על
ישראל וידוע דהקב"ה אהב למי שמלמד זכות על
ישראל כמ"ש אשיריכם מלמדי זכות על בני וגם אי'
כסנהדרין פ"ו א"ר אחא כל המלמד סניגוריא עלושר'
הקב"ה מרוממו בעולם ע"כ וזה שכרו להיות לו שם
טוב ותהלה לעשו' בעבורו נוסים ונפלאות :

והשתא א"ש כמין חומר רכרי הירוש' שקורא
אותו משיח וה"ע דמאחר רביאית
המשיח תלויה כסכרת ר"מ רע"י הלדקה הם נגשים
ושכר הלדקה אינה כ"א כשישראל נק' כנים אפי' שאינם
עושים רש"מ כמ"ש לו"א הא משיחון דירכון לרמון
רע"י סכרתו יבוא משיח לרקנו וינאלנו ככ"ח :

ובכן מנינו טעם לשבח מדוע יתגלה המלך
המשיח תחילה בעה"ק טכריא חו' והוא
דמלך המשיח יודע דכשיתגלה להושיע את ישראל אז
יעמדו לרין שרי או"ה ויאמרו מה נשתנו חלו מאלו
מה אלו וכו' הקב"ה ישיב להם כזכות הלדקה שעושים
הם נגאלים האמנם עדיין יש להם טענה לשרי או"ה
לומר דכיון דישראל אינם עושים רש"מ אינם נק' כנים
וכיון שכן אין הלדקה נחשבת לכלום כמ"ש והיינו
דשרי או"ה יתפסו והלכך כר"י ויאמרו קו"ל כר"י
דיודע דכל זמן שאנחנו כגלות אנו יושבים תחת השמים
וקם המשיח כנו זמן רב א"כ מני המוחק לומר
קו"ל : דמ"ה :

אי לואת כרי לבטל טענה זאת יעמד המלך
המשיח תחילה בעה"ק טכריא וכשיעמדו לרין
שרי או"ה ע"ס המשיח שלא להניחו להושיע את ישראל
אזו הם מוכרחים לבא לטכריא יען שהם החוכמים
מה נשתנו וכו' והדין הוא דהתובע קולך אחר הנחבע
ומה גם דשם יושבים הכ"ד הגדול וכשהדין נעשה
בעה"ק טכ"ת אז מוכרח לפסוק ההלכה כר"מ רס"ל
ראפי' כשאינם עושי' רש"מ נק' כנים יען דטכריא
היא אחריה דמב מרן מלכא התנא הקדוש רמב"ה
ויע"א דשם קבור וכמ"ש מר"ן החכי"ב ז"ל בת"מ סי'
כ"ה הנהת הכ"י אות ו' דכשהוא אחריה דמר לרין
לעשות מעשה כמותו יע"ש וכוה מתכטלת טענת
שרי או"ה ומשו"ה יתגלה תחילה המלך המשיח
כטכריא :

ובעתה עלי בא"ר כוונת המא' אר"י טכריא
משלמת למשיח והוא דכבר נתכנו רע'
מה שמתגלה המלך המשיח בעה"ק טכריא כזה יש
תשו' נלחת על הקטרוג שמקטרגים שרי או"ה על

המשיח כנו"ל כמלא רע"י כיאחו תחי' כטכריא חידוש
שם שרי או"ה ע"ס המשיח מזה יש תירוק לבטל טענתם
חו"ש טכריא משלמת למשיח ע"ס שרי או"ה שמתכטלת
טענתם מה שמקטרגים וכו' וכוה נעשה שלום בין
המשיח ובין שרי או"ה :

ומה שהביא ראיה מפ' תרמסנה רנלכו' יוקנעם
ההקדמה שכת"ל משם הרב חס"ל ז"ל
רעה"ק טכריא אחוזה כספירת הוד וידוע דטו"ה ס"ס
תרין שוקין וכו' רנלין ח"כ כמלא דטכריא נקרא רנל
חו"ש תרמסנה רנל שהוא טכריא רנלי עני שהוא
המשיח עני ורוככוכו' ור"ל שכטכריא כו תרמוס רנלי
המשיח תחילה ודרך רמזו י"ל כי תיבת כטכריא
עולה גי' רכ"ח וה' אותיות טכריא עולה רנ"ל ח"ש
תרמסנה כטכריא רנלי עני :

ומכר זה שכתבו בין תבין מה נורא המקום הזה
העיר הזאת נעמ"י עה"ק טכריא חו' וכל
דכרי רכותיו ו"ל אמת כרוה"ק כאמרו ורחיו לנו שלא
ליכנס ח"ו לכית הספק בדכריהם כשום לך ואופן אלף
רחיו לנו להאמין אמונה שלימה והיה אמונת עתק
חוסן ישועות ואין ספק כי כה יעשה הלה"ס כיממש
עתידין להינאל וכפרט מלתא כדנא דעיקר דכר ז"ס
ילא מפי המלך רבי יוחנן ומי יערכ לבו לגשת להרסר
ולהסתפק ולא יחוש לנפשו ומי לא ידע ככל אלס
עוגש המניע לאותו תלמיד שהיה מסתפק בדכרי ר"י
ונעגש וכמ"ש ככ"כ רע"ה וכסנהדרין ד"ק דיתוכר"י
ודייש עתיד הקב"ה להביא אכנים טובות ומתגלוות
וכו' ומעמידן כשערי ירושלים וכו' לגלג עליו אותו
תלמי' וכו' יתב ביה עיניה ועשאו גל של עלמות ע"כ.
וא"כ מי הוא זה אשר יוכל להרסר אחר דכרי ר"י
שהמר דמשם עתידים לינאל וטכריא משלמת למשיח
אחר יודעו מה שקרה לאותו תלמיד וכ"ש עתה כי
גדולים לדויקים כמיתתן וכו' א"כ חוכה עלינו להאמין
באמונה שלימה :

ומלבד כל האמור בענין עוד מנינו שכת יקר
וגדולה לעה"ק טכ"ח יותר מכל הארצי'
הלא היא כתובה בספר הישר ס' כפתור ופרח דל"ג
דאיתא במדרש דעתידין מתי עה"ק טכריא לקום
בחקייית המתים ארכעוים שנה קודם כל העולם והוא
חידוש גדול יה"ר שזכה לדור כה כל ימי חייו ואחר
אורך ימים ושנים יהיו עלמותיו קבורים שם אמן כן
יהי רצון :

איך שיהיה נחזור לעניינינו הראשון חה יהיה
כיונת המאמר שלא נא כיד תשלח כיד רבי
עקיבא דל"ל למה תלה מרע"ה הענין כיד רע"ק
ולפי"ה ניחא והוא דכיון דעיקר שליחות זה הוא להוליא
לבכ"י מעבדות לחירות א"כ זה שייך לרע"ק שהגיע
לנ"ש בינה יש לוכח בידו נוכח הכינה לקוליאס לתורות
ודוק :

ואר קיטב זה סוכב הולך כוונת הפסו' כפ' שמוח
וכ"ת ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוא
אח עמי כנ"י ממלרים ויאמר משה אל האלהו"ס
מי אנכי כי אלך אל פרעה וכו' הוליא את בני ישראל
ממלרים ויאמר כי אהיה עמך וכו' ולא נאריך
בדקדוקים כ"א אחת שאלתי מדוע שינס הכתו' להזכיר
שם אלהו"ס מאחר דמקודם היה מר' כשם הו"ס סג'ל'
וירא ה' ויאמר ה' - ולפי"ה א"ש ונקודים מ"ש כוונת ק'
פ' יתרו ע"פ א"ח כל אשר עשה אלהו"ס למשה ולעשר
עמו כי הוליא ה' וכו' הק' ער"ו דלמה הזכיר שם
אלהו"ס